

ELŐTERJESZTÉS

az Emberi Erőforrás Bizottság 2018. május 02-i ülésére

Tárgy: **Javaslat az S.O.S. Krízis Alapítvány 2017. évi beszámolójának elfogadására**

Előterjesztő: dr. Bojsza Krisztina Humánszolgáltatási Ügyosztályvezető

Készítette: Pokorny Viktória, Bolláné Farkas Marianna

A napirendet nyilvános ülésen kell tárgyalni.

A döntés elfogadásához egyszerű szavazattöbbség szükséges.

Melléklet: 1 db

Tisztelt Emberi Erőforrás Bizottság!

I. Tényállás és a döntés tartalmának részletes ismertetése

A Városgazdálkodási és Pénzügyi Bizottság 184/2012. (II.15.) számú határozata alapján Önkormányzatunk ellátási szerződést kötött az S.O.S. Krízis Alapítvánnyal (székhely: 1047 Budapest, Perényi Zsigmond u. 39., nyilvántartási szám: 01-01-0006399) határozott, 5 éves időtartamra 2012. április 03. napjától 4 férőhelyre évi 1.825.000,- Ft/év/4 férőhely összegű szolgáltatási díjért annak érdekében, hogy a családok átmeneti otthona feladatellátást biztosítsa. A Képviselő-testület 184/2016. (IX.08.) számú határozatában foglaltak szerint az ellátási szerződés 2017. december 31. napjáig meghosszabbításra és további 4 férőhellyel bővítésre került.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 51. § (1) bekezdésében foglaltak szerint: „Az otthontalanná vált szülő kérelmére a családok átmeneti otthonában együttesen helyezhető el a gyermek és szülője, valamint legfeljebb 21. életévének betöltéséig vagy - ha köznevelési, felsőoktatási vagy felnőttképzési intézménnyel, szolgáltatóval tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonyban áll -, legfeljebb 24. életévének betöltéséig feltéve, hogy elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított, és a gyermeket emiatt el kellene választani szülőjétől, családjától.”

Az előterjesztés mellékletét képező 2017. évi beszámolóban bemutatásra kerül az S.O.S. Krízis Alapítvány alapvető tevékenysége, intézményrendszerének felépítése, a férőhelyek száma, a krízisprogram, emellett általánosságban a Családok Átmeneti Otthona alapellátásba való bekerülés módjai, az igénylők köre, az otthonban tölthető időtartam meghatározása, a kikerülés/tovább lépés lehetőségei, a nyújtható és a biztosított szolgáltatások köre. Az ellátotti kör jellemezőiként mutatja be az igénybevevők problémáinak átalakulását, legnagyobb problémaként nevezi meg a lakhatás elvesztését vagy lakhatás hiányát, mely súlyosabb problémákat takar: pszichiátriai betegség, alkoholizmus, egyéb szerhasználat, családon belüli konfliktushelyzetek, alacsony szocializációból eredő diszfunkcionális működések nagy számban fordulnak elő.

A VIII. kerületre vonatkozóan bemutatja az együttműködés menetét a gyermekvédelmi jelzőrendszerrel, a kerületi ellátórendszerrel a kapcsolatot jónak értékeli, mely az elmúlt évben is zökkenőmentes munkát eredményezett. Bemutatásra kerül továbbá a kerületből érkezők száma a szerződéses jogviszonyra tekintettel és a bekerülés okai. Az Alapítvány esettanulmány keretében ismerteti az egyik VIII. kerületi család gondozásának történetét. A beszámoló tartalmazza továbbá a 2017. évre vonatkozó pénzügyi elszámolást is.

Az S.O.S Krízis Alapítvány elmúlt évre vonatkozó beszámolója alapján az ellátási szerződésben vállalt feladatoknak eleget tett, ezért javaslom a beszámoló elfogadását.

II. A betérjesztés indoka

Az ellátási szerződés 6.1 pontjában foglaltak alapján az S.O.S. Krízis Alapítvány a szerződésben meghatározott feladatellátásáról évente egy alkalommal írásban a szakmai és pénzügyi teljesítésről szakmai és pénzügyi beszámolót készít tárgyévet követő év március 15. napjáig az Önkormányzat szakmailag illetékes bizottsága felé.

III. A döntés célja, pénzügyi hatása

A döntés célja az S.O.S Krízis Alapítvány Családok Átmeneti Otthona 2017. évi feladat-ellátásáról szóló beszámoló elfogadása, mely pénzügyi fedezetet nem igényel.

IV. Jogszabályi környezet

A Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat a Képviselő-testület és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 36/2014. (XI.06.) önkormányzati rendelet 7. mellékletének 2.1.7. pontja szerint dönt az Önkormányzat köznevelési, közművelődési, kulturális, sport, egészségügyi, szociális, gyermekvédelmi feladatok ellátása tárgy körbe tartozó szerződéses partner tevékenységéről szóló éves beszámolójának elfogadásáról.

Kérem az alábbi határozati javaslat elfogadását.

Határozati javaslat

...../2018. (V.02.) számú Emberi Erőforrás bizottsági határozat:

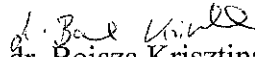
Az Emberi Erőforrás Bizottság úgy dönt, hogy elfogadja az S.O.S Krízis Alapítvány Családok Átmeneti Otthona (székhely: 1047 Budapest, Perényi Zsigmond u. 39., nyilvántartási szám: 01-01-0006399) 2017. évi tevékenységéről szóló szakmai és pénzügyi beszámolóját.

Felelős: polgármester
Határidő: 2018. május 02.

A döntés végrehajtását végző szervezeti egység: Humánszolgáltatási Ügyosztály Humánkapcsolati Iroda.

A lakosság széles körét érintő döntések esetén az előterjesztés előkészítőjének javaslata a közzététel módjára: honlapon indokolt

Budapest, 2018. április 25.

dr. Bojsza Krisztina
ügyosztályvezető

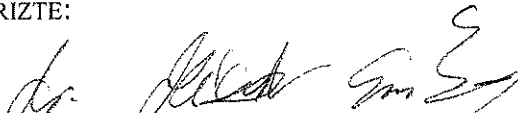
KÉSZÍTETTE: HUMÁNSZOLGÁLTATÁSI ÜGYOSZTÁLY

LEÍRTA: POKORNYI VIKTÓRIA, BOLLÁNÉ FARKAS MARIANNA HUMÁNKAPCSOLATI IRODA

PÉNZÜGYI FEDEZETET IGÉNYEL/NEM IGÉNYEL, IGAZOLÁS:

JOGI KONTROLL:

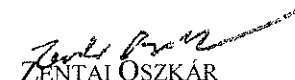
ELLENŐRIZTE:

DR. MÉSZÁR ERIKA
ALJEGYZŐ

BETERJESZTÉSRE ALKALMAS:

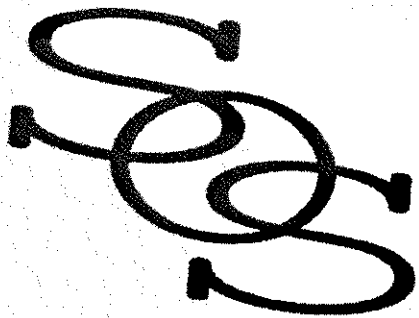

DANADA-RIMÁN EDINA
JEGYZŐ

JÓVÁHAGYTA:

ZENTAI ÓSZKÁR
AZ EMBERI ERŐFORRÁS BIZOTTSÁG ELNÖKE

2017.

Szakmai és pénzügyi beszámoló
Budapest Főváros VIII. Kerülete
Önkormányzata részére

KRÍZIS
ALAPÍTVÁNY

Hellenbart László

Intézményvezető

2014.03.12

SZAKMAI ÉS PÉNZÜGYI BESZÁMOLÓ BUDAPEST FŐVÁROS VIII. KERÜLETE
ÖNKORMÁNYZATA RÉSZÉRE

CSALÁDOK ÁTMENETI OTTHONA

2017. ÉV

Handwritten mark

Az S.O.S. Krízis Alapítvány 1997 óta a fővárosi gyermekvédelem meghatározó szereplője. Az országban elsők között hoztuk létre az 1997. évi XXXI. törvényben meghatározott családok átmeneti otthona szolgáltatást, melyet azóta is folyamatosan működtetünk. 2017. évben három önálló szakmai egységben, illetve a hozzájuk tartozó kiléptető-lakás rendszerben összesen 118 fő – 29 család – ellátását tudjuk biztosítani. A Perényi Zsigmond utcai szakmai egység 40 fő, a Körvasút sori szakmai egység 25 fő, míg a Lócsei utcai szakmai egység 34 fő befogadására alkalmas, s az átmeneti otthonokhoz szervesen kapcsolódó külső lakásokban további 19 fő ellátására van lehetőség.

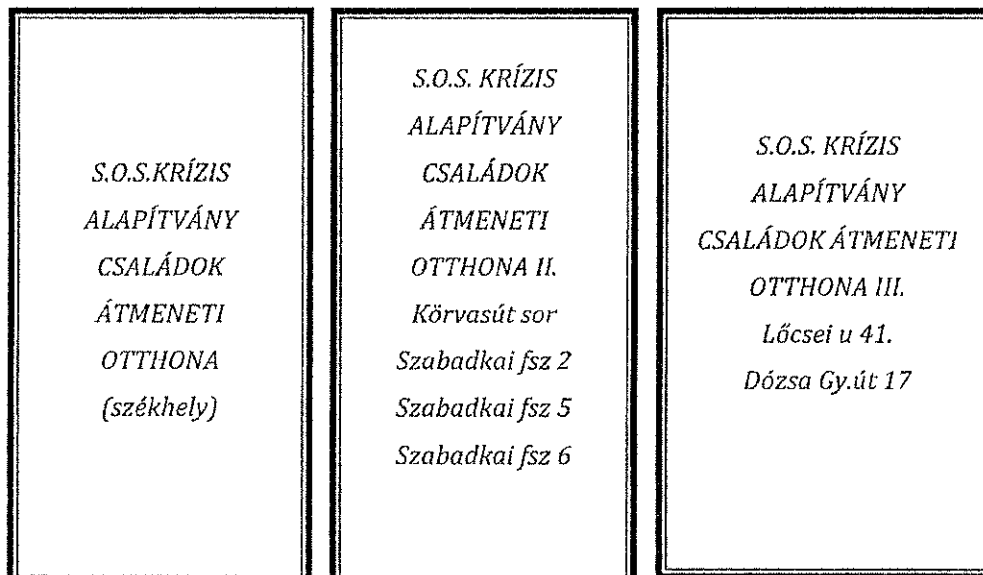
Családok átmeneti otthona intézményeink közül az újpesti otthon krízisközpontként működik, míg kiléptető lakásaink egyike Félutas Házként működik azon bántalmazottak számára, akik a krízisközpontot követő átmeneti ellátás során kellően megerősödtek ahhoz, hogy egy komplex reintegrációs program keretén belül kezdjék újra az életüket. Félutas Házunkban öt évig maradhatnak a bántalmazottak.

Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról 51.§-a a következőképp határozza meg a családok átmeneti otthona szolgáltatást: „Az otthontalanná vált szülő kérelmére a családok átmeneti otthonában együttesen helyezhető el a gyermek és szülője, valamint legfeljebb 21. életévének betöltéséig vagy - ha köznevelési, felsőoktatási vagy felnőttképzési intézménnyel, szolgáltatóval tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonyban áll -, legfeljebb 24. életévének betöltéséig a gyermek nagykorú testvére, feltéve, hogy elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított, és a gyermeket emiatt el kellene választani szülőjétől, családjától.” A családok átmeneti otthona a gyermekvédelmi alapellátás részeként befogadja tehát a szociális vagy bántalmazási krízishelyzet miatt otthontalanná váló családot, amennyiben a lakhatás megoldatlansága miatt a gyermeket el kellene választani a szüleit. Az átmeneti otthonban az ellátási idő 12 hónap, mely az ellátott kérésére meghosszabbítható 6 hónappal, illetve tanköteles korú gyermek esetében a tanév végéig.

Szakmai állományunkban szociális munkás, szociálpedagógus, szociálpolitikus, gyermek-és ifjúsági felügyelő, csecsemő- és kisgyermekgondozó, gyógypedagógiai asszisztens, szociális gondozó és ápoló végzettségű munkatársak támogatják a jellemzően sokproblémás családokat mindazon akadályok leküzdésében, melyek a biztonságos életvitel, stabil lakhatás megteremtésében gátolják őket. A szakmai stáb része a pszichológus és a jogász is, mentálhigiénés és jogi tanácsadást nyújtva az ügyfeleknek, valamint újpesti intézményünkben a fejlesztőpedagógus, aki heti rendszerességgel foglalkozik a fejlesztésre szoruló gyermekekkel.

Az S.O.S. Krízis Alapítvány szervezeti felépítése

S.O.S. KRÍZIS ALAPÍTVÁNY KURATÓRIUMA

40 FŐ

38 FŐ

40 FŐ

Intézményvezető

Intézményvezető helyettes

*Intézményvezető
Családgondozó 2 fő
Szakgondozó 4 fő*

*Szakmai egység
vezető
Családgondozó 2 fő
Szakgondozó 4 fő*

*Intézményvezető
helyettes
Családgondozó 2 fő
Szakgondozó 4 fő*

Technikai személyzet

JW

A három nagy szakmai egységben kerülnek elhelyezésre azok a családok, akikről az első személyes beszélgetést követően egyértelműen bebizonyosodott, hogy jogosultak az ellátás igénybevételére (kiskorú gyermeküket maguk nevelik, szülői felügyeleti joguk él, nem rendelkeznek más lakhatási lehetőséggel, beköltözhető ingatlannal, stb.).

Az átmeneti otthonban minden család családgondozót és szakgondozót kap, akik a beköltözést követően 24 órán belül felveszik a kapcsolatot az új családdal. A következőkben közösen feltérképezik a család erőforrásait és deficitjeit, az alapján gondozási tervet készítenek, mely tartalmazza azokat a lépéseket, melyek a család helyzetének megváltoztatásához szükségesek, illetve az intézmény által ehhez rendelt támogatások körét. Minden, gondozásunkba kerülő gyermekről egyéni gondozási-nevelési terv készül, mely a gyermek speciális igényeire, szükségleteire fókuszálva határozza meg a gondozás szükséges menetét, prioritásait. Családgondozóink mindegyike felsőfokú végzettségű szociális szakember, míg szakgondozóink igen változatos szakképesítésekkel rendelkeznek, így minden esetben sikerül a család szükségleteinek megfelelő végzettségű és tudású szakembert rendelnünk a gondozási folyamathoz.

Az átmeneti otthonokban munkatársaink lényegében „együtt élnek” az ott lakó családokkal, 24 órás szolgálatot adva, így valóban lehetőség van a mély segítő kapcsolat kialakítására. Amennyiben egy család az átmeneti otthonban kellően megerősödött, üresedés esetén lehetősége van külső férőhelyen történő elhelyezésre pályázni. A külső férőhely – az úgynevezett kiléptető lakások – célja kettős: egyrészt csökkenteni-megelőzni az intézményi elhelyezésből adódó hospitalizációs ártalmakat, másrészt fokozatosan felkészíteni a családot a gondozási időletelte utáni önálló életre.

Intézményünk a bántalmazottak segítésére 2005-ben életre hívott krízisellátó rendszer tagja. Professzionális eszközökkel segítjük a családon belüli erőszak áldozatait, önálló szakmai stábbal, titkos címen lévő védett házzal. Az Országos Kríziskezelő Információs Telefonszolgálat partnereként azonnali segítséget nyújtunk a bántalmazottnak, legyen szó egyedülálló felnőtt nőről vagy férfiről, gyermekekkel menekülő felnőttől vagy teljes családról.

A krízisprogramban négy hét az elhelyezési idő, mely egy alkalommal meghosszabbítható további négy héttel. Ennyi idő áll munkatársaink rendelkezésére a bántalmazott lakhatásának biztonságos megoldására, a szükséges ügyintézés elvégzésére. Az ellátás időtartama alatt teljes körű ellátást biztosítunk a bántalmazottnak, beleértve a ruházattal történő ellátást, utazási költségeket, étkezést, tisztálkodó szereket, stb. Munkatársaink állandó ügyeletben, 24 órán keresztül fogadják a segítségkérő hívásokat.

Szervezetünk 20 éves múltja tekint vissza a gyermekvédelemben, a Gyermekvédelmi törvény megszületésével egy időben kezdtük meg működésünket. A hosszú évek tapasztalatait folyamatosan beépítjük ellátásunkba, emellett munkatársaink korszerű és folyamatosan frissülő tudással rendelkeznek. Munkánk során nagy hangsúlyt fektetünk a szolgáltatásközpontú ellátásra. Valljuk, a családok átmeneti otthonainak nem a szállás nyújtása az egyetlen feladata. Munkamódszereink és eszköztárunk folyamatos bővítésével olyan, komplex, a családot egységként kezel, de az egyéni hiátusokat is figyelembe vevő re-

szocializációs rendszerben dolgozunk, melynek elsődleges feladata a család problémáját kiváltó ok megszüntetése.

A gyermekvédelmi törvény célja, hogy megvédje a gyermek családban való felnevelkedésének jogát, ha a szülő elveszíti a lakhatását, s emiatt ki kellene emelni a gyermeket a családból. A gyakorlatban tapasztaljuk, ügyfélkörünk többsége komplex problémacsoporttal érkezik az ellátásba, így a lakhatás elvesztése valójában nem az oka, hanem a diszfunkcionális működés tünete.

Célunk és feladatunk, hogy a nálunk elhelyezett kliensek ezeknek a problémáknak a megoldásában nyerjenek megsegítést, hogy az átmeneti gondozás jogszabályban meghatározott idejének letelte után magasabb szinten tudjanak önálló életet kezdeni, mint ahogy az ellátásba bekerültek.

A cél megvalósítása érdekében minden esetben szoros team-munkában dolgozunk, bár minden családnak van önálló családgondozója, akivel a gondozási tervet egyeztetik, a közvetlenül támogatja őket a gondozási terv megvalósulásában.

Az elhelyezés során – a lakhatás biztosítása mellett – rendelkezésre álló szolgáltatások:

- *Családgondozás:* a beköltözést követ. 24 órán belül a családgondozó felveszi a kapcsolatot a családdal, megtörténik az első interjú, majd folyamatosan formálódik a gondozási terv. A családgondozó szakmai munkája során a szociális munka és a szociálpedagógia teljes eszköztárát használva támogatja a családot. Intézményünkben a *Gyermekeink védelmében* adatlap-rendszert használjuk, ezek közül az ATG3 nevű dokumentumban rögzítjük a gondozási célt, s a cél megvalósulásához vezető eszközök, feladatok rendszerét, mely szerződéseket átlagosan 4 hetente felülvizsgáljuk, szükség szerint alakítjuk, módosítjuk az kliensekkel közösen. Ezen munkamódszer segítségével jól nyomon követhető az eset alakulása, az meghatározott feladatok teljesülése és a hozzájuk rendelt segítség, s egyben lehetőséget biztosít arra is, hogy flexibilisen tudjunk reagálni a gondozási idő alatt felmerülő problémákra.
- *Szociális ügyintézés:* a család mindennapjaihoz kötődő szociális ügyintézés támogatása, segítése. Célunk, hogy klienseink jártasságot szerezzenek a különböző hivatalos ügyek intézésében, így – amennyiben erre van lehetőség – elsősorban az ellátott saját maga intézi az ügyeit, családgondozói támogatással.
- *Gyámhivatali ügyintézés:* a családban felmerülő családjogi, gyámügyi kérdések rendezésében való segítségnyújtás – pl. gyermek családi jogállásának rendezése, szülői felügyeleti jogot érintő kérdések.
- *Gyermeknevelési tanácsadás:* gyermek-és ifjúsági felügyelő, illetve csecsemőgondozó – nevelő munkatársaink rendszeresen tartanak gyermekcsoportokat az ellátott gyermekeknek, melyeken szocializációjuk, manuális készségeik fejlesztése mellett társas kapcsolataik alakításában is segítséget nyújtanak. Munkatársaink szükség szerint a gyermeket gondozó szülők rendelkezésére állnak, gyermeknevelési, konfliktuskezelési tanácsadással, gyakorlati segítségnyújtással.
- *Gyermekfelügyelet:* az átmeneti otthonokban elhelyezett gyermekek napközbeni ellátását elsősorban a helyben rendelkezésre álló intézmények (bölcsőde, óvoda)

igénybe vételével oldjuk meg, hozzásegítve ügyfeleinket az ellátáshoz jutáshoz. Emellett intézményen belül rendszeres gyermekcsoportok tartásával biztosítjuk a gyermekek felügyeletét arra az időre, amikor a szülőnek olyan elfoglaltsága akad, mely ezt indokoltá teszi (pl.: orvosi ellátás, hivatalos ügyintézés). A szülő hosszabb távú akadályoztatása esetén – pl. hosszú idejű kórházi kezelés -, ha a gyermek felügyelete más módon nem megoldható, gyermekek átmeneti otthona segítségét kérjük.

- *Mentálhigiénés gondozás:* Alapítványunk pszichológusa heti rendszerességgel tart egyéni terápiás alkalmakat az azt igénylő ügyfelek számára. Fontosnak tartjuk, hogy beköltözést követően minden klienssel felvegye a kapcsolatot a pszichológus. Ez egyrészt fontos a lakhatás elvesztése miatti trauma feldolgozásában, másrészt az ügyfelek és a pszichológus közötti bizalmi kapcsolat létrejötte szempontjából.
- *Jogi tanácsadás:* Szervezetünk jogásza előre egyeztetett időpontban az ügyfelek és a családgyondozók rendelkezésére áll. Specializált területe az áldozatvédelem, de emellett polgári jogi ügyekben, családi jogi ügyekben is igen jártas.
- *Fejlesztőpedagógiai segítség:* 2017-ben a Perényi utcai egységünkben, s terveink szerint a jövőben minden intézményünkben elérhető lesz a gyermekek számára fejlesztőpedagógus, aki heti rendszerességgel foglalkozik a tanulásban segítségre szoruló gyermekeinkkel.
- *Krízisellátás:* kiemelten a családon belüli erőszak áldozatai számára védett házat működtetünk, mely egy titkos címen lévő ingatlan. Az áldozat akár azonnal be tud kerülni a szolgáltatásba, ahogy teljes körű ellátásban részesül. A krízisprogram professzionális és speciális szaktudást igénylő feladat, melyet tapasztalt és a területen jártas munkatársaink végeznek, a szakmai stáb részeként, de attól elkülönülten.
- *Szükség szerinti teljes körű ellátás:* Amennyiben a családban olyan helyzet áll el, hogy a tartásra kötelezett szülők nem tudnak gondoskodni a családban élő kiskorúak élelmezéséről, ruházkodásáról, elemi szükségleteiről, úgy a szükséghelyzet azonnali megállítása érdekében teljes körű ellátásban részesülnek a kliensek. Természetesen nem célunk ellátottaink hospitalizálása, intézményi függőség kialakítása, így minden lehetséges eszközzel a család önfenntartási képességének visszaállítása ilyenkor a gondozási cél.
- *Kiléptető-lakás lehetősége:* Az Intézményben hosszabb-rövidebb időt eltöltött, kellően megerősödött családok számára intézményünk kiléptető-lakásokat tart fent, melyek célja kettős: egyrészt minimálisra csökkenteni az intézményi hospitalizálódás káros hatásait, másrészt átmenetet képez a védett intézményi élet és a támasz nélküli, önálló életvitel között. A családok ez által fokozatosan visszavezethetők az önálló életvitel keretei közé, folyamatos és rendszeres, ám nem állandó támogatás biztosításával. A kiléptető lakáshoz jutás pályázati rendszerben történik, üres férőhely esetén nyilvános pályázatot hirdetünk az ellátottaknak, ezzel is erősítve a saját sorsukért, életükért történő felelősségvállalást. A pályázatokat a teljes szakmai stáb objektív pontrendszerben értékeli.
- *Előtakarékosság lehetősége:* Intézményeinkben többségében gondozási elvárás, hogy az ellátott, lehetőségei szerint, takarékoskodjon. A védett körülmények között

lehetősége van anyagi tartalék gyűjtésére, melyet kiköltözésekor egy összegben kap kézhez, ezáltal megteremtve akár egy önálló albérlet lehetőségét, akár egy lakásfelújítás költségeinek viselését. Az előtakarékoskosságot igény szerint az ügyfél maga kezelheti takarékbetétkönyvben, vagy az Alapítványnál letétbe helyezve mi kezeljük helyette. 2015. óta bevezettünk egy, a hagyományos gondozási tervtől eltérő eszközöket igénylő takarékoskodási formát, melynek keretein belül külön együttműködési megállapodást kötünk a takarékoskossági projektbe becsatlakozó ellátottakkal, bízva abban, hogy a formai kettéválasztottsággal növelni tudjuk az ügyfelek elköteleződését anyagi tartalékaik megteremtése iránt. Az Alapítvány program lényegi eleme, hogy ha a család 3-6-9 hónapig fenntartja a szerződésben vállalt takarékoskossági összegét, úgy 10-20-30%-kal csökkentjük a személyi térítési díját, mely összeg szintén a család előtakarékoskossági számláját növeli. A lakók takarékoskossági célú befizetéseit elkülönített bankszámlán kezeljük. A program sikerességét bizonyítja, hogy családjaink több, mint fele részt vesz benne, többszáz ezer forintos takarékoskodást érve el.

- *Félutas Ház:* A Félutas Ház szolgáltatás azon kliensek számára elérhető, akik bántalmazást követően az ország bármely krízisközpontjában elhelyezésre kerültek, majd onnan családok átmeneti otthonába /anyaotthonba költöztek, s a gondozás során kellően megerősödtek ahhoz, hogy jó eséllyel tudjanak önálló életet kezdeni. A jogszabály és a vonatkozó szakmai protokollok által erősen meghatározott azoknak a köre, akik a szolgáltatást igénybe vehetik. Üresedés esetén országos pályázatot hirdet Alapítványunk a családok átmeneti otthonai körében, a pályázatokat szakmai team bírálja el objektív szempontok alapján.

Társadalmi felelősségvállalás – együttműködések és jellemtel

Szervezetünk 2009 óta nagy hangsúlyt fektet arra, hogy a szűkebb szakmai partnerek és az ellátottak megszólításán túl tágabb körben hívjuk fel a figyelmet bizonyos társadalmi problémákra. Munkatársaink 2017-ben is több középiskolában jártak, **osztályfőnöki órákat** tartva a családon belüli erőszak természetéről, a kezelés módjáról, illetve az emberkereskedelemtől és a prostitúcióról. Az iskolákban biztosított prevenciós tevékenység mellett több szakmai konferencián vettünk részt előadóként, ahol gyermekvédelmi szakembereket, a rendőrség munkatársait, áldozatsegítőket, pedagógusokat szólítottunk meg.

2017-ben is megrendeztük immár hagyományosnak tekinthető éves szakmai **konferenciánkat**. Az Angyalföldi József Attila Művelődési Központban tartott rendezvény témája a Bántalmazottak egészségügyi ellátása volt, mely témát a Semmelweis Egyetemmel komoly együttműködésben jártuk körül. Előadóink között volt Prof. Dr. Keller Éva, a SOTE Igazságügyi és Biztosítás-orvostani Intézet igazgatója, Köbli Mihály r. alezredes a V. Kerületi Rendőrkapitányságról, Antal Gábor, krízisintervenciós tanácsadó szakpszichológus, Dr. Anritter Zsófia, SOTE- II. Sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika nőgyógyásza, Lengyel Ingrid betegjogi képviselő az Integrált Jogvédelmi Szolgáltatástól és Dr. Albert István, Magyar Orvosi Kamara Budapesti Területi Szervezet elnöke.

ck

A szakembereknek szóló konferencia mellett a gyermekeket, kamaszokat is megszólította a rendezvény: interaktív **prevenciós** állomásokon a kapcsolati erőszak, prostitúció, internethasználat veszélyei, kortárs erőszak és a korai iskolaelhagyás veszélyeire hívtuk fel a figyelmet.

A szélesebb közönség megszólítása mellett kiemelten fontos számunkra a szolgáltatást igénybe vevő ügyfelek lakhelye szerint illetékes gyermekjóléti alapellátókkal való együttműködés. 2017-ben is több esetmegbeszélőn és esetkonferencián vettünk részt, családgondozóink szükség szerinti, szoros kapcsolatot ápolnak a gyermekjóléti szolgálatok, központok családgondozóival, munkatársaink rendszeresen részt vesznek a jelzőrendszeri találkozók, hallgatóként és előadóként egyaránt. 2018-ban is többször volt szükség szoros együttműködésre a Gyermekjóléti Központ és Intézményünk között, minden esetben számíthattunk a Központ **partnerségére**, együttműködésére az ellátott gyermekek érdekében.

Mindezek mellett az elmúlt év egy új, szélesebb körű együttműködés kezdetét is jelentette. Újpest Önkormányzata, a **Habitat for Humanity** Magyarország, a Penny Market és az S.O.S. Krízis Alapítvány együttműködésével egy, átmeneti otthonunkban lakó édesanya és két gyermeke költözhetett önkormányzati bérlakásba, melyet a Penny Market támogatásával a Habitat for Humanity munkatársai és partnere újírtottak fel. Intézményünk vállalta a család felkészítését az önálló életre, támogatását előtakarékosági programunkban, valamint a kiköltözést követően egy évig a család a mentorálását.

TERVEK ÉS JAVASLATOK- Szakmai együttműködések és fejlődési utak

I.

Az S. O. S. Krízis Alapítvány fennállása óta érzékenyen reagált a társadalmi változásokra. Igyekeztünk a mindenkori igényekhez és gazdasági viszonyokhoz igazítani a szolgáltatásainkat. Azt tapasztaljuk, hogy a szorult helyzetbe került családok egyre nagyobb számban és hosszabb időre igénylik a családok átmeneti otthona elhelyezést. Javasoljuk **szakmai műhelytalálkozók** megszervezését, melyek kifejezetten az átmeneti elhelyezést igénylő ügyfelek speciális helyzetére helyeznék a fókuszot, ezen találkozókkal is erősítve az Újpesti Szociális Intézmény és Intézményünk fennálló együttműködését. Célszerű lenne ezeken a találkozók felvetni olyan, a szolgáltatást igénybe vevőkkel kapcsolatban felmerülő kihívásokat, melyek rendezése, kezelése széles körű összefogással valósíthatóak meg.

II.

Bár 2017. december 31. napján megszűnt a formális együttműködés a Józsefvárosi Önkormányzat és az S.O.S. Krízis Alapítvány között, bízunk abban, hogy a jövőben is számíthatunk a kölcsönös partnersége úgy az Önkormányzat, mint a Családsegítő – és

Gyermekjóléti Központ részéről. Az elmúlt évek közös munkája rengeteg értéket felhalmozott, melyekkel minden érintett fél kölcsönösen tud élni.

Természetesen, amennyiben a Józsefvárosi Önkormányzat a jövőben újra igénybe szeretné venni az Alapítványunk által biztosított szolgáltatásokat a kerületben lakhatásukat veszített családok segítésére, bármikor nyitottak vagyunk az eseti vagy állandó együttműködés felé

Az ellátotti kör jellemzői – statisztikai adatok a 2017. év vonatkozásában

Mint azt az előző fejezetben említettük, a lakhatási szegénységből – a lakhatás hiányából - kitörni sok esetben nagyon nehéz feladat. A családok átlagos jövedelem-előállító képessége az elmúlt években nem nőtt jelentősen: a gyermekek után járó jövedelmek és az alacsony munkaerő-piaci státuszú munkák bérének összege nem változott jelentősen. Ezzel szemben a fővárosi ingatlanok bérleti díja sokszorosára emelkedett az elmúlt években, s jelentősen át is alakult az bérelhető ingatlanok piaca. A vonatkozó, lakhatási szegénységet felmérő kutatások szerint az alacsony jövedelmű, gyermeket nevelő családok sok esetben kiszorulnak a piaci alapú ingatlanbérletekből, egyrészt azok irreálisan magas bérleti díja, másrészt az ingatlantulajdonosok kirekesztő viszonyulása miatt. 2017-ben nem egyszer előfordult, hogy bár egy család rendelkezett kellő anyagi tartalékkal egy kaució megfizetésére, nem találtak olyan lakást, amit kiadtak volna nekik.

Beszámolóink előbbi részében említettük, hatványozottan érződik a szolgáltatást igénybe vevők körében felbukkanó problémák átalakulása, mélyülése. Az általános „lakhatási probléma”, „albérlet elvesztése”, mint szolgáltatásba kerülési indok jellemzően sokkal súlyosabb problémákat takar: pszichiátriai betegség, alkoholizmus, egyéb szerhasználat, családon belüli konfliktushelyzetek, alacsony szocializációból eredő diszfunkcionális működések nagy számban fordulnak elő. A 12 hónapos gondozási idő sok esetben nem elegendő a problémák megnyugtató megoldására, szükséges olykor az ellátási idő meghosszabbítása, illetve az ellátási idő leteltét követően az ügyfél más ellátóhoz való továbbsegítése. Utóbbi eset komoly gyermekvédelmi dilemmákat vet fel, mint ahogyan azok az esetek is, amikor a család képtelen alkalmazkodni az intézmény szabályaihoz, közösségi normáihoz, s emiatt idő előtt kell megszüntetni az ellátást.

2017. évben a feladatellátási szerződés terhére összesen 13 főt – 5 család - láttunk el, akik 2637 éjszakát töltöttek az Intézményben, az összes gondozási idő (bekerüléstől számítva a lezárásig, illetve 2017. december 31-ig) 3511 éjszakát jelent. Átlagos ellátotti létszámunk a szerződés vonatkozásában 7,22 fő volt. Kiemelkedően rövid gondozási idő – 52 nap - ez évben egyszer fordult elő, a gyermeket súlyos veszélyeztetés miatt kiemelték a családból.

ckv

A fentiek *felül* 2017-ben 24 fő – 5 család -, VIII. kerületben lakcímmel rendelkező klienst láttunk el, akik 5870 éjszakát töltöttek intézményünkben. Ellátási szerződés terhére és azon felül összesen 8507 éjszakát töltöttek intézményünkben a Józsefvárosban illetékességgel rendelkező kliensek, átlagosan 23 főt láttunk el.

2017. évben az S.O.S. Krízis Alapítvány Családok Átmeneti Otthonában ellátott, Budapest Főváros VIII. kerületével kötött *feladatellátási szerződés terhére* ellátott családokra vonatkozó adatok

- családok száma: 5 család
- ellátottak száma: 13 fő
- ellátott felnőttek száma: 6 fő
- ellátott gyerekek száma: 7 fő
ebből
 - fiú 7 fő
 - lány 0 fő

A teljes ellátási időre vetítve 12 hónapot meghaladó gondozási igénybe vevő

családok: 2 család (3 felnőtt és összesen 3 gyerek) Mindkét gondozás 2016-ban indult, a 12 hónapos gondozási idő hosszabbítását indokolta, hogy mindkét esetben egyedülálló szülőkről és gyermekeikről volt szó, s a gyermekek elsődleges érdeke és a gondozási célok megvalósulása a további intézményi elhelyezést kívánta. A gondozási idő meghosszabbítása előtt minden esetben esetkonferenciát kértünk a Józsefvárosi Családsegítő-és Gyermekjóléti Központtól, ahol közösen döntöttünk a család további gondozásának folyamatáról, a szükséges teendőkről és feladatokról.

Jellemző bekerülési okok megoszlása családonként:

2017-ben nem került sor olyan elhelyezésre, melyet önkormányzati bérlakás elvesztése okozott volna. Jellemzően az elégtelen lakhatási körülmények – bizonytalan lakhatás vezetett az ellátás igénybevételéhez, egy esetben a családok átmeneti otthona ellátás célja családdegyesítés volt (a gyermek gyermekek átmeneti otthonában élt)

Gyermekek életkor és nem szerinti megoszlása bekerüléskor

életkor	fiú	lány	összes
0-3 éves	3	0	3
4-5 éves	0	0	0
6-13 éves	3	0	3
14-18 éves	2	0	2
	7	0	7

JW

Gyermekek száma a családokban:

1 gyermek: 3 család

2 gyermek: 2 család

Szülők iskolai végzettsége:

A 6 szülőből mindössze 1 rendelkezik szakmunkás végzettséggel, 4 főnek alapfokú iskolai végzettsége volt, s egy fő egy fő pedig alapfokúval sem rendelkezett.

Szülők átlagos jövedelme:

40e-60e Ft	2 fő
60e Ft-80e Ft	1 fő
80e Ft felett	3 fő

Gondozási idő utáni kiköltözés

Gyermekvédelmi szakellátás	1 fő
Hajléktalan ellátás	1 fő
Rokonok	4 fő
2017. december 31-én még ellátásban volt	7 fő

A 2017-ben ellátott családok körében egy esetben került sor a gyermek gyámhivatal általi ideiglenes hatályú elhelyezésére, két gyermek esetében tettünk javaslatot védelembe vételre. Két gyermek bekerüléskor már nem vér szerinti szülőjével élt, intézményünkbe az őket gondozó nagymamával költöztek, aki a szülők életmódja és a gyermek bántalmazása miatt családba fogadta őket.

**AZ S.O.S. KRÍZIS ALAPÍTVÁNY ÁLTAL 2017. ÉVBEN A JÓZSEFVÁROSI ÖNKORMÁNYZATTAL
KÖTÖTT FELADATELLÁTÁSI SZERZŐDÉS TERHÉRE ELLÁTOTT KLIENSEK**

Feladatellátási szerződés terhére kizárólag olyan családokat láttunk el, akikkel kapcsolatban a Józsefvárosi Családsegítő-és Gyermekjóléti Központ írásos megkeresést küldött, elhelyezési igényvel.

NÉV	SZÜLETÉSI NÉV	ANYJA NEVE	SZÜL.HELY.	SUŰL.IDÓ	LAKCÍM	GOND.KEZD	GOND.VÉGE
					1084 Budapest, Mátyás tér	2017 10. 27.	2018 1. 26.
					1084 Budapest, Mátyás tér	2017 10. 27.	2018 1. 26.
					1084 Budapest, Mátyás tér:	2017 10. 27.	2018 1. 26.
					1086 Budapest, Dobozi u.:	2017 5. 26.	2017
					1086 Budapest, Dobozi u.:	2017 5. 26.	2017
					1086 Budapest, Dankó u.9.	2016 12. 17.	2017 3. 9.
					1086 Budapest, Dankó u.9.	2016 12. 17.	2017 3. 9.
					1086 Budapest Dankó u.9.	2016 6. 26.	2017 9. 27.
					1086 Budapest Dankó u.9.	2016 6. 26.	2017 9. 27.
					1086 Budapest Dankó u.9.	2016 6. 26.	2017 9. 27.
					1086, Budapest, Dankó utca 9.	2016 11. 25.	2018 2. 14.
					1086, Budapest, Dankó utca 9.	2016 11. 25.	2017 11. 30.
					1086, Budapest, Dankó utca 9.	2016 11. 25.	2018 2. 14.

M. J.

Pénzügyi beszámoló 2017. évről

2017.év

Megnevezés	Bevétel	Kiadás	8 főre	VIII.kerület ellátás
MÁK normatíva	95 769 679			
Önkormányzati szerződés (3 kerülettől)	15 363 671			
-ebből VIII.kerület	3 650 000			
Egyéb bevételek	21 015 114			
Bérleti díjak		6 617 354	0	0
Áramdíj összesen		2 533 789		
Áramdíj arányosan			171 782	77 746
Víz és Csatl. díj összesen		1 918 220		
Víz és Csatl. díj arányosan			130 049	58 858
Szemétszállítás összesen		1 042 320		
Szemétszállítás arányosan			70 666	31 982
Gázdíj összesen		5 701 334		
Gázdíj arányosan			386 531	174 938
Bérek+járulékok összesen		84 432 278	5 724 222	2 590 691
Fenntartás egyéb ag.ktg.(élelm.,tiszt.,stb)		5 656 214	383 472	173 554
Karbantartási ktg		1 502 039	101 833	46 088
Egyéb költségek		16 169 626	1 096 246	496 143
Összesen:	132 148 464	125 573 174	8 064 801	3 650 000

Budapest, 2018. március 12.

[Handwritten signature]
Hellenbárt László
 Intézményvezető

[Handwritten signature]

Az eset bemutatása¹

A család a VIII. kerületi Család-és Gyermekjóléti Központ támogatásával került Intézményünkbe. Az édesapa, _____, felesége 2012-ben bekövetkezett halála óta egyedül neveli kiskorú gyermekeit. A gondozási időszak közben kiderült, az édesanya súlyos mentális gondokkal küzdött, valószínűleg gyógyszerváltása után követett el öngyilkosságot. Anya halálát követően a nagymamánál laktak, majd a nagymama halálát követően 2015-ben Angliában próbáltak boldogulni a gyermekekkel. Lakhatásuk eközben a nagymama háztartásában megszüntetésre került.

2016 márciusában visszatértek Angliából, és a családot apa idősebb testvére fogadta be VIII. kerületi otthonába, ahol a befogadó családdal együtt kilencen éltek. A lakás méretei miatt kevés élettér maradt a gyermekek és a felnőttek számára egyaránt, ezért kérték felvételüket Intézményünkbe.

A család jövedelme bekerüléskor a gyermekek utáni járadékból állt, illetve apa rendszertelen időközönként alkalmi munkát vállalt, amivel jövedelmüket kiegészíti.

_____ -ben született, egy budapesti kereskedelmi szakközépiskolája tanulója. _____ a kilencedik évfolyamot, a huzamosabb ideig történő külföldön való tartózkodás okán nem teljesítette, így meg kell ismételnie azt.

_____ -ben született, általános iskolás. Hetente egy alkalommal sportol egy karitatív egyesület futballcsapatában. Látásproblémái dioptriás szemüveg viselését teszik szükségessé.

Egészségügyi állapotukra vonatkozóan mindkét gyermek asztmás, melyet Buventol spray-el kezelnek. Pszichés állapotukat tekintve minden jel szerint mélyen megviseli őket édesanyjuk tragikus elhalálása, mely feldolgozatlan traumaként van velük mindennapjaikban.

Az apa, _____ nyolc osztályos végzettséggel rendelkező férfi. Szenvedélybetegségről nem számolt be, dohányzik, és a gondozási időszak alatt megemlítette, hogy előfordul, hogy szerencsejátékozik, bár ítélete szerint ez nem öltött problémás méretet. Beköltözésekor nem rendelkezett stabil munkaviszonnyal, bevételei a gyermekek után járó támogatások mellett rendszertelen időközönkénti alkalmi munkákból származtak, ebből tartotta fenn családját.

¹ Az esettanulmányban szereplő nevek természetesen nem a kliensek valódi nevei, azokat az anonimitás megőrzése érdekében megváltoztattuk.

Az első interjú a gondviselő biztosította intézményünk munkatársait arról a szándékáról, hogy az intézményben töltött idejében energiáit helyzetének stabilizálására kívánja fordítani, hogy az egy év leteltével saját lábára állhassanak.

A gondozási cél meghatározása

A család beköltöztek a fő problémát az anyagi tartalékok hiánya jelentette. Az édesapának nem volt stabil jövedelemforrása, mely segítségével gyarapíthatta volna tartalékaikat. A család minden jel szerint könnyen beilleszkedett az intézmény életébe, viselkedésüket hallgatag simulékonyság és tartózkodás jellemezte, habár ifjabb . . . kamaszos viselkedése alkalmadtán okozott konfliktusokat az intézményben, de ezeket apja segítségével könnyen megoldották. Tehát a gondozás elején a probléma az anyagi és munkaügyi területre korlátozódott: Stabil munkaviszony létesítése, és megtakarítások kialakítása volt a cél, így közelebb kerülhetett volna az albérlet lehetősége, de talán a Lélek Programba való bekerülés is, mely egy kifejezetten előnyös megoldás lett volna a család lakhatási problémájára.

A kezdeti probléma megoldásában látszólag előrelépés történt, amikor . . . határozott időre alkalmazva lett. Családgondozójával együttműködve kitűzték a célt, hogy munkahelyét megtartja, és törekszik határozatlan idejű szerződést kötni. Rövidesen, az ősz közeledtével munkahelyéről elbocsájtották, mivel jelzésük szerint fenyegető, erőszakos magatartást tanúsított egy másik dolgozóval szemben. Tudomásunkra lett hozva hogy . . . szóban életveszélyesen megfenyegette munkatársát.

A munkahely elvesztésének jelentőségét . . . és családgondozója felismerte, és . . . már a következő hónapban ismét dolgozott, ekkor közfoglalkoztatás keretein belül. Ugyanekkor vált esedékessé . . . szemészeti vizsgálata. November elérkeztével elkezdte kirajzolódni azok a vonalak, amik később az egész gondozási időszak jellegzetes nehézségének bizonyultak. . . . szemészeti vizsgálata nem történt meg, az apa nem tudott beszámolni ennek az okáról, továbbá fény derült rá hogy . . . bevételeit készpénz kölcsönök terhelik, melyekről pontosan nem tájékoztatja a családgondozóját, ezzel egy szürke területet hozva létre a gondozási folyamatban. Pénzbeosztási problémái idővel súlyosbodtak, megtakarításokat nem sikerült kialakítani, de a továbblépés, és saját lábára állás reménye változatlan maradt . . . Családgondozója tájékoztatta, hogy ez megtakarítások nélkül nagyon nehéz lesz. Az irracionális viselkedés, és valóságtól elszakadt gondolkodás háttérében jelentős mértékben . . . feleségének elvesztése állhatott, mely feldolgozatlan traumaként nehezedett a család életére és mindennapjaira egy amúgy is szorult helyzetben. Intézményünk által felajánlott pszichológusi segítség igénybevételével igyekeztünk elérni, hogy a múlt minél kevésbé gátolja a család boldogulását. Mindenesetre a gondozás során ezek voltak az újonnan felbukkanó problémák; Ésszerűtlen pénzkezelés, és a pénzügyek átláthatatlansága, fontos lépések elmulasztása, majd a valósággal való szembesítés szomorú beletörődéssel való elfogadása. Mindezek miatt a tavasz elérkeztével a családgondozó . . . együttműködését látszólagosnak, nem teljesnek ítélte. A fő problémává a segítőkkel való nyitott együttműködés hiánya vált, mely hiányában . . . egyedül nem volt képes tartani azokat a vállalásokat, melyek segítségével pozitív fordulatot vehetett volna élete.

A problémamegoldás folyamata

A kezdeti problémák enyhítésére a családgondozó segítségével rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igényelt, mely a gyerekek nyári iskolakezdésével járó anyagi terheket hivatott könnyíteni, továbbá segített a munkaügyi központban való regisztrációban, és tartózkodási hely létesítésében.

Miután munkaviszonya megszűnt, az intézmény internet-hozzáférést és ingyenes telefonálási lehetőséget biztosított számára a további lehetőségek feltérképezésére, ezzel együtt több alkalommal átbeszéltük vele a lehetséges munkavállalási irányokat.

Októbertől a családi traumák feldolgozatlansága miatt segítő beszélgetésekre egyeztetnek időpontot az intézményi pszichológussal.

Decemberre még nyilvánvalóbbá válik az apa anyagi helyzetének problematikussága. Bár bevételei engednék, a térítési díjak törlesztésével mégis elmarad, múltbeli angliai útjára hivatkozik, melynek költségeit még mindig törleszti. Emellett szóba kerül egy újabb ellenőrizhetetlen történet, miszerint 60.000 forint készpénzt elvesztett. Egyéb vállalásaiban szintén hiába kéri következetességre a családgondozó, éves szemészeti vizsgálata ígéretei ellenére nem történik meg.

Ez, az ősszel kirajzolódni kezdő tendencia erősödött egészen január közepéig. Január hónapban a család anyagi helyzete a várttal ellentétben nem javult. A korábbi gondozási időszakban a családgondozó megbeszélte a szülővel, hogy segítségként készítsen pénzügyi tervet, valamint vezessen háztartási naplót, hogy kiadásaival tisztában legyen, ne kerüljön abba a helyzetbe ismét, hogy gyermekei ellátására nem képes. A családgondozó tájékoztatta a szülőt, hogy abban az esetben, amennyiben újra igényli a teljes körű ellátást, jelzést fogok tenni a gyermekjóléti központ felé a problémáról, magatartásával ugyanis veszélyezteti gyermekei egészséges fejlődéshez való jogát. A tájékoztatást tudomásul vette. A gondozási időben a szülő rendezte a felhalmozott elmaradt térítési díjakat, ugyanakkor megbeszélték, hogy kiadásait ütemezhette volna úgy, hogy a hónap végére ne mutatkozzanak anyagi nehézségek. Véleménye szerint rendben lesz a költségvetése a családnak, ezt a háztartási napló adatai alapján tervezte. Így a háztartási napló és a pénzügyi terv hatékony eszköznek bizonyultak a probléma áthidalásában.

Időközben szakgondozónk felvette a kapcsolatot a szülő iskolájával, melynek során fény derült arra, hogy a szülő és az iskola máshogy ítélik meg a gyermek iskolai viselkedését. Az iskola problémás gyermeknek ismerte meg a gyermeket, aki agresszív, bomlasztó, felszerelése hiányos és teljesítménye kívánivalókat hagy maga után. Az apa ezen jelzések egy részét komolytalannak, más részét természetesnek tartotta, szülői értekezletekre nem járt. A családgondozó megbeszélte, hogy gyermeke számára a korrepetáció lehetőségét felderíti, valamint eléri náluk is, hogy az iskolapszichológus segítségével elkezdjék feldolgozni a rájuk nehezedő traumát.

a számára felajánlott segítő beszélgetéseket rendszeresen, és elmondása szerint szívesen vette igénybe. Az intézményben töltött 15 hónap alatt 6 alkalommal, összesen tíz órát töltött az intézményi pszichológussal. Mivel hatékony segítségként nem szolgálhatunk amennyiben nem nyíltak az információk minden együttműködő fél számára, továbbra is kérjük hogy tartson ki a nyílt kommunikáció mellett.

A szülő továbbra sem takarékoskodott pénzével, fiainak az iskolapszichológusi lehetőséget a megbeszélésekkel ellentétben nem biztosította, és a szemüvegproblémája is megoldatlan maradt.

Az ellátási idő lejártával az apa ellátotti jogviszonyának meghosszabbítását kérelmezte, emiatt esetkonferencia került megrendezésre, ahol az intézményen kívül a IV. és VIII. kerületi Családsegítő- és Gyermekjóléti Központok képviseltették magukat. Az elhangzott értékelés-összefoglaló alapján megállapítást nyert, hogy a családdal az eddigi együttműködés nem volt sikeres, a család együttműködési készségének hiánya miatt, így a Lélek programba való bekerüléstük esélye lényegesen kisebb. A szülő a korábbi vállalását megerősítette, miszerint hosszabbítás esetén minden hónapban 30.000 forintot félretesz takarékoskodás céljából, és maradéktalanul együttműködik minden szakemberrel, családgondozóval, családsegítővel, a pszichológiai ellátást igénybe veszi és gyermekei számára is biztosítja.

A fentieket követően a július hónapra vonatkozó előtakarékosági összeget félretette, de a vállalásait nem tartotta be maradéktalanul. Munkahelyet váltott, egy jövedelmezőbb, éjszakai álláslehetőséget fogadott el, figyelmeztetéseink ellenére, melyről objektíven megítélhető volt, hogy két gyermek egyedüli nevelése mellett nem lesz fenntartható állás, emellett fizikailag annyira jelentős megterheléssel jár, mellyel kapcsolatosan komoly aggályai voltak a szakembereknek. Két hét alatt világossá vált számára is, hogy túlvállalta magát, és a munkahelyét otthagyta.

Ezután alkalmankénti munkákat végzett, előtakarékoságot nem rakott már le, és anyagi helyzetét nem tisztázta, többszöri felszólításra sem. Mivel ahhoz, hogy vállalásait tartani tudja, szükséges lett azokat átcsoportosítani, így kérelmet írt. Ezt a kérelmet az intézményvezető úgy engedélyezte, ha az anyagi helyzetét írásban tisztázza. Egyszer leültünk személyesen, hogy átbeszéljük a teendőket, azonban az eddigi látszólagos együttműködési szándék is megszűnt eddigre, az ismert körülmények ellenére – nem működött együtt, anyagi helyzete tisztázására vonatkozó kérést a magánéletébe történő beavatkozásnak tekintette, elzárkózott attól, hogy ezt megtegye.

Ezek után személyi térítési díját is a már előre megtakarított összegéből kellett rendeznie, a vállalások szinte teljes megvalósulatlansága, és az együttműködés hiánya miatt a hosszabbítás nem volt reális esély, a család október 1-jén kiköltözött az intézményből.

Az együttműködés lezárása

Október 1-jén az együttműködést lezártuk és a család [redacted] költözött át. A költözést megelőző napok némileg zavarosan teltek, ugyanis [redacted] szinte az utolsó pillanatig maga sem tudta hova költöznek, és dühvel reagált, amikor erről kérdeztük.

Az együttműködés során sikernek könyvelhető el, hogy [redacted] kérésünkre elkezdte látogatni az intézményi pszichológust, azután bizalommal nyitott felé, és elkezdte megosztani problémáit. Mivel egy zárkózott családról, férfiről van szó, ez egy fontos első lépés.

Továbbá sikernek könyvelhető el a családgondozó által vezetett gazdasági napló, hiszen abban az időszakban az anyagi helyzet stabilizálódni látszott.

Ebben a két fő témában nyújthatott a 15 hónapos ellátási idő olyan tapasztalatokat [redacted] melyek hatására a jövőben adaptívabban közelíti meg ezeket a problémás területeket.

Az eset várható további alakulása

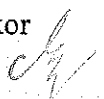
Véleményem szerint [redacted] életvezetéséhez egy olyan támogató személy kellene, akire rendszeresen és gyakran számíthat, és megbízhat benne. Ennek hiányában, a családra nehezedő trauma miatt, mely időben hosszan elhúzódni látszik várhatóan egy új egyensúly fog beállni a család helyzetében, jóval alacsonyabb szinten, és sodródókká válhatnak egyik kényszermegoldásból a másikba.

Amennyiben a rokonok - jelen esetben a lánya -, képesek huzamosabb ideig otthont adni nekik, számítani lehet annak a következetességnek a kialakulására, amit az intézményben próbáltunk elérni, és ami a saját lábára álláshoz szükséges, ha ez a közeg kellően támogatónak bizonyul. [redacted] k főképp békére, elfogadásra, és folyamatos támogatásra lenne szüksége. Sajnos ez nehezen összeegyeztethető a felnőtt férfi, és családapa feladatkörökkel. [redacted] úgy gondolja, hogy egy új romantikus kapcsolat is segíthetne a helyzetén, de egyelőre más felé nyitni képtelen.

Az eset értelmezése

Az esetben az egyik legérdekesebb kérdés számomra, hogy a kétségtelenül súlyos tragédia, amely a családot érte meddig bír magyarázó erővel [redacted] az együttműködési hiányosságaira. Más néven nevezve a „feldolgozatlan trauma” kifejezést, ez a valóság elfogadásának a képtelensége, mivel sajnos, ami [redacted] párjával történt, az a valóság, és ez nincs még feldolgozva, így teljességgel elfogadva sem. Nagyrészt ebből fakadhat a családon uralkodó elfojtott düh.

Véleményem szerint érdekes összefüggés a család látszólagos zártsága, passzivitása, és az esetenként tapasztalt kirobbanó düh – legyen ez a szülőnél a munkahelyen, esetleg olykor

enyhébb formában a gondozókkal szemben, vagy legyen a gyereknél az iskolában. A már említett traumák miatti feldolgozatlan düh úgy tűnik, irracionális módokon nyilvánul meg. Ez egyrészt hátrányos a család előmenetelét tekintve, hiszen egy hétköznapi helyzetben megnyilvánuló túlzó dühért nagy árral fizethet – gondoljunk csak munkahelyének elvesztésére. Másrészt ez egy olyan pont mellyel a segítő szakembereknek dolgozniuk kell. Ezekben a pillanatokban pusztán elutasítani az ügyfél megnyilvánulásait, mint társadalmilag elfogadhatatlant, nem optimális megoldás. Segíteni, megerősíteni benne, hogy értjük, hogy dühös, rendben van, de ezen túl a konkrét helyzet megoldására igyekezzünk törekedni – ez lenne optimális. Az intézményi pszichológus által említett feldolgozatlan traumát olyannyira nehéz lenne önmagában, egyedül, a négy fal között feldolgoznia, amit nem lehet tőle elvárni.

Bár úgy gondolom, jelenleg a trauma feldolgozásához vezető út a család dühén át vezet, emellett embertelen lenne folyamatosan dühöt kiprovokálni belőle, azt remélve, hogy ezzel segítjük gyógyulását. Ez az érzelem többször megjelent látszólag indokolatlanul, de a család belső valósága teljesen indokolja, ennek az érzelmenek a megjelenése ezért szerintem előremutató. Sajnos minden esetben bocsánatot kérni érte, ilyenkor minden esetben megerősítettük benne, hogy az érzéseiért nem kell sajnálkoznia, de helyes, hogy így átgondolta, és látja, hogy nem feltétlenül volt helyén való ott és akkor dühében olyanokat mondania, amik nem feltétlenül reálisak.

Véleményem szerint ezeknek az érzelmi folyamatoknak le kell játszódniuk ahhoz, hogy érdemben megszólítható legyen új személyek, szakemberek által. Emiatt a lényegi megszólíthatatlanság miatt nem volt teljes az együttműködés, mivel a család, főképp jelen pillanatban nincs kellően jelen az életében, nincs érzelmi motiváció figyelni a valóságra, figyelni a szakemberek kéréseire. Hangsúlyoznám, hogy ez a folyamat szerintem nem tudatos, ezért lehetséges, hogy bár megértette a kéréseinket, nem teljesítette őket.

Ezek miatt is tartom valószínűnek, hogy a kimondása, miszerint kifejezetten szeretett az intézményi pszichológussal találkozni, tükrözte azt, ahogy valóban érzett, nem érdekből mondta.

Sajnálatos módon a kitűzött célokat nem értük el. Nem lettek megtakarításai, és nem álltak saját lábára. Ellenben felcsillant számára a lehetősége annak, hogy feldolgozza traumáit, és gazdálkodjon pénzével, melyek lehet, hogy vezetni fogják a viselkedését a jövőben.

A segítő szakemberekben sokszor keltette azt az érzetet, hogy tolakodás a feljűk teljesen jogosan intézett kérés, akiknek olykor nehézséget okozott elfogadni, hogy szükséges újra és újra felkeresi emlékeztetve kötelezettségeire. Családgondozóként az általa átélt tragédia olyan mértékben befolyásolt engem is, hogy tudatos erőfeszítéseket kellett tennem, hogy megmaradhassak szakemberi minőségemben. Mielőtt ajtajukon kopogtam, zavarónak, erőszakosnak éreztem közeledésem, mintha nehezíteném a család életét azzal, hogy nem hagyom őket békén. Mindig nagyon sajnáltam őket, és emiatt lehetséges, hogy hitte, akkor, amikor valótlanúságot állított például a bevételeit illetően.

Furcsamód utólag mindig talált többnyire épkézláb magyarázatokat, ezért nem néha teljességgel nem tudtam megbizonyosodni arról, hogy igazat állít-e avagy sem, de biztosan tudom, hogy érzelmileg elfogult voltam, és nehéz volt belátnom, hogy hazudhat nekem. Önkéntelen szimpátia, és valamilyen fajta tisztelet ébredt bennem mikor szembesültem a család helyzetével, és emiatt a tudatosan vagy tudattalanul nekem szánt szerepük, a „szükséges rossz”, aki ha kell, ha nem, jön, és kérdez, elvár, számon kér, számomra is terhessé vált.

Mindent átgondolva azonban úgy érzem és úgy gondolom, az intézmény minden szakembere megtett minden tőle telhetőt, hogy a családot előréjutásában segítse, de nem vagyok benne biztos, hogy jó is. Sajnos, lehetséges, hogy ő jelen pillanatban ennyire volt képes, a már részletezett okok miatt. Lehetséges, hogy ez után a pont után a traumái gyógyulását illetően már csak az időben, és az élet által hozott új lehetőségekben bízhat.

Morvai Bence

10